

Aktuel føroysk-grønlandsk samvinnu-vidurskipti

EIDEN MULLER
SKRIVAR:

Landsstýrismaður í Nuk metir hetta hava størsta týdning fyri báðar partar.

Í dagnum 1. til 5. juni gjørdi eg eina ferð til Grønlands og bað SOSIALURIN meg áheyrast eg fór, um at hitta grønlandskan politikara, um til bar, við tí í hyggju, at fáa hann at siga sína hugsan um ymisk áhugamál føroyinga og grønlandinga millum, sum t.d. um framtíðarsamvinnu á fiskivinnu-økinum og atlaðu norðurlandska samarbeiðnum á hesum øki, um norðurlandska ferðamannasigling og framtíðar mentunnarsamstarvið millum Føroyar og Grønland og hvørt av sínum.

Hóast steogurin var stuttur í Nuk (Godthåb) eydnast mær at hitta ein grønlandskan landsstýris mann. Hann bað meg kortini gera sær tann beina ikki at nevna navn hansara, orsakað av, at hann var visir í, at aðrir landsstýrismenn høvdu ikki hóvað alt sum hann segði við føroyska blaðið av tí, at hesir høvdu eina aðra áskoðan enn hann sjálvur á ymiskar politiskar spurningar. Eg eftir líkaði honum sjálvandi í hesum ynski.

FRAMTÍÐAR SAMVINNA Á FISKIVINNUØKINUM

Um samvinnu á fiskivinnuøkinum millum Grønland og Føroyar helt hann, at tilíð samvinnu var ein avgjörd treyt fyri einum framtíðar dygdargóðum samstarvi millum føroyskar og grønlandskar fiskimenn á mongum økjum; á fiskiskipum, við bæði føroyskari og grønlandskari manning, innan fagfelagsrørsluna - hetta legði hann ikki minsta dentin á.

Spurdur um hvat hann helt um hugskot um eitt neyvt samarbeiði millum fiskivinnulondini Grønland, Noreg, Island og Føroyar, helt hann hetta avgjört vera eitt gott tiltak. Men hann legði eisini aftrat: Vit mugu bera í huga, at slíkt tiltak kanska ikki í øllum forðum kann verða framt, tí áhugamálini hjá hesum norðurlandsku tjóðum eru hóast alt ikki altíð tey somu, tey kappast um fiskimarknaðar, og Grønland er sum sunnugt uppi í EF, meðan hini ikki eru tað.

GRØNLAND OG EF

Eg spurdi tá landsstýrismannin, um hann ikki helt tað vera ein fyrimunur hjá Grønlandi at fara burtur úr, so at teir sjálvir kundu áseta allar treytir fyri fiskiskapi hjá fremmandum undir Grønlandi, og hartil svaraði hann:

Nei, tað haldi eg ikki; men eg kundi sjálvandi hugsa mær, at Grønlandi í langt størri mun slapp at rokja síni egna fiskivinnu í samvinnu við Danmark og Føroyum sum er ein ríkisfelagsskapur burturav, og eg haldi fast um henda ríkisfelags skip. Men hinvegin eri eg samstundis EF-maður,

Grønlandskar kvinnur bera framvegis børn síni á baki. (listarmaðurin Albak)

hóast at meirilutin av grønlandingum neyvan er tað. Og orsøkin er tann realistiska - og, well egoistiska, at vit vinna so nógvar miljónir av krónum frá EF fyri einki, at vit ikki eiga ráðini at sleppa hesum EF-felagsskapi - og heilt avgerandi ikki nú, vit hava fingið heimastýri, ið krevur øðiligar peningalægur komandi árin. Vit greiða ikki hesar fløgur uttan stuðul frá EF og frá Danmark annars, skal nokur meining vera í heimastýrin m yvirhøvur. Eisini fyri fiskivinnu okkara, ið er komin í fíggarliga trongstöðu, kanska enn ikki í so stóran mun sum tykkara í Føroyum, vil tað vera ógjørligt at loysa fíggarsspurningarnar uttan vit hava EF-samgonguna at líta á. So einfalt er tað - tí-verri.

Men móttøðan móti EF er annars stór og vindur uppá seg, so eg haldi, at meiriluti verður at fara burturúr, tá fólkaatkvøðan verður."

FELAGS SKIPASAMBAND Í NORDURLONDUM

Um felags skipasamband í Norðurlondum segði landsstýrismaðurin at slíkt mátti skipast ongan tíð ov skjótt - men ein fyritreyt mátti vera, at Grønland eisini kom heilt og fult uppi, annars dugði ikki. Hann viðgekk, at tað kundi hava vissar trupulleikar við sær, tí at Grønland liggur so langt av leið. Men so átti beinleiðis samband yvir hav millum Grønland og Island við skjóttgangandi skipi at verða skipað. Og hetta mundi fara at krevja stórar peningalæggingar, sum Grønland ið hvussu er ikki einsamalt kundi taka uppá seg. Tí haldi eg, at hesin spurningur neyvan verið loystur í bræði, tá ið tilíðt samarbeiði innan skipaferðslu jú eisini krevur at Føroyar, Island, Noreg og Danmark fáa gott og regluligt skipasamband sínámillum - eisini har krevjast stórar peningaløgur.

MENTUNARSAMVINNA FØROYAR - GRØNLAND

Um henda spurning segði landsstýrismaðurin, at

Framhald á síðu 7